

»Oče je delavec, mati perica: oba pijanca.«

»Oba pijanca! In kje je dobilo dekle pijačo?«

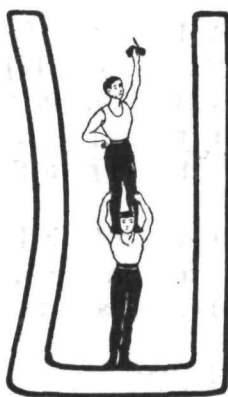
»I... kje? Kjer drevo — tam jabolko, kjer pijanci — tam pijača. Punca, videč, s kakim veseljem in s kako slastjo pijeta onadva, je vzela skrivoma in pila. Stvar je končana.«

Dovolj mi je bilo; vse sem vedel, natančno sem razumel besede: »Kako sem nesrečna...« Mladost ji je izgubljena, bodočnost pokvarjena.

CVETKO GORJANČEV:

Jernejevo.

Št. Jerneju imajo za patrona sv. Jerneja, po katerem je gotovo dobila vas tudi svoje ime. In na Jernejevo je v Št. Jerneju velik semenj.

Moj klobuk se je bil tedaj že postaral, osiveti seveda ni mogel, ker ni imel las, no, ostarel je pa le: harvo je čisto izpremenil, krajevci so se mu pobesili globoko pod moja ušesa, trak krog njega je bil že tudi, da se Bog usmili čezenj, tako da je mama res prav pametno ukrenila, ko je sklenila, da mi je treba novega klobuka.

Mama in brat sta že zjutraj rano peljala na semenj pujske, jaz sem šel od doma malo pred devetimi. Cesta od Prekope do Št. Jerneja je bila čisto nabasano polna goveje živine.

Bilo je lepo jutro. Nekako prijetno mi je bilo krog srca in spominjal sem se: Oj, kako lepo je bilo. Majhen sem bil. Sejma v Kostanjevici ali Št. Jerneju sem se veselil skoro kakor godu, ker sem tedaj vedno dobil kaj novega: sedaj klobuček, sedaj suknjico, spet drugič čizemce... A če ne kaj takega, sem dobil konjička ali — pipec, lep rdeč, z belimi pasovi. Mama je znala vedno izbrati najboljšega, ki je imel najhujšo ostrino. Z veliko svečanostjo sem ga potem krstil s križcem. Da bi ga ne bil izgubil, sem ga s kraja navezal na kak motvožček krog vrata.—Pa ne zato, ker je bil pipček tako pripravno orodje, za vsako delo dober, sem ga imel tako rad, ampak za nekaj drugega. Rajna mati — o, ona tudi ni bila nikoli brez njega! — je pravila, da ima marsikak pipec čudno moč. Če je narejen iz smrekovega lesa, ki je zrastel iz zrna, ki je padlo ravno opolnoči na božični večer iz stožca, ima tako moč, da se izpremeni črn kruh v belega, bel v potico, potica v torto in bogve, kaj še, če se z njim reže. Ali če se reže z njim les, se izpremene vse odpadle treščice čez tri dni v — zlato. Hej, brž sem tekkel vselej k mami: »Mama, kruha!« Dobil sem dobršen kos črnega kruha. Hitro sem urezal. E, črn kos je ostal črn, pa naj bi bil naredil, kar bi bil hotel! Pa bi bilo vendar tako lepo, če bi se hotel ta kos izpremeniti v belega in potlej

obadva hlebca v omari v bela. Bela bi se izpremenila potem v potico, potica v ... ah, tako dobro, tako dobro! Ah, tako bi imeli potlej kakor tisti gospodski otroci, ki samo zajokcajo, pa že prinese mamica krožnik belega kruhca, atek krožnik potičke, babica cukrčka, in otroček potem papca in papca tako lepo! ...

V sladkih mislih sem se kar preveril, da imam v roki tisto sladko, s cukrčkom potreseno potičko in ugriznil — pa bil je le oster črn kruhek, Bogu hvala, da sem imel takega, tudi ob njem sem zrastel dosti velik!

Šel sem rezljat kak klinček. Trščice sem spravil v zabojček od cikoriije pod pod, da bom videl tretji dan, če se morda ne požlahte. Obe noči sem presanjal, hrepenenje mi je prineslo tiste sladke sanje, ki sem bil v njih ves srečen. Tretji dan zjutraj pa sem zgodaj vstal. Ravno je posijal solnček na zabojček. Stekel sem k njemu, ga potegnil ven, odprl, pogledal: jej, kako se je zableščalo v očesu. Pomencal sem si očka. Morda pa ne vidim prav? Seveda vidim, saj tudi tipljem. Seveda, seveda! Čuj, kako lepo zveni, če se trčita dva zlatka! Hitro zabojček v roke, pa hajdi: otroci, otroci! Glejte, glejte, cekinčki, cekinčki, jej, vsi zlati, lepi, žvenkljajo ... Tekel sem na vso moč, da pokažem čudeči se deci čudež. Moj pipček, moj pipček! — Lop! Padel sem, da sem videl vse polno zvezd, cekinčki so se zakotali po poti, iz nosu mi je udrla kri, zajokal sem in se zbudil. ...

Tako čudno mi je bilo, da bi bil res zaplakal, sam ne vem, zakaj! Hitro sem vstal. Solnček je sijal že visoko. Skočim pod pod. Odprem zabojček. Ne, nič ni, nič, samo treščice; te so bile oni dan vsaj bele, danes so pa že temne, črne, namesto da bi hile zlate!

Bil sem nesrečen, ker se mi niso uresničile sanje, bajke!

Nič nisem imel do pipčka več takega spoštovanja. Mogoče sem ga iz maščevanja celo snel z motvožčka ...

Tudi oni dan sem si kupil pipček, pa ne samo jaz, veliko se nas je bilo zbralo tam okolo pipčkov, pač ne, da bi bil kdo zadel tisti čarobni pipček, ne, ker zdavnaj nam je že vera v bajke preč, ampak v spomin, da je človek najsrečnejši v hrepenenju, dokler hrepeni, in nesrečen, ko vidi, da se mu hrepenenje ne izpolni, pa četudi vé, da se mu ne more izpolniti.

Marica.

*Cvete v vrtu ograjenem
tulipan, dehti reseda;
tihu stopa deva bleda
med cveticami ...*

*Trga Marica cvetice,
trga, plete si jih v láse,
pesem zlíva v blage glase
med gredicami:*

*„O cvetice, le še kratko
boste v vrtu mi cvetele,
kmalu težko mi dehtele
boste za pokop! ...“*

*Tulipan in pa resedo
kmalu majka presadila,
v božjem vrtu okrasila
hčerki mladi grob ...*

Tinče Ravljen.